

Medicijnen duur in Nederland

Farmaceutische industrie

Alleen Duitsers betalen vaak meer, toont onderzoek naar sterk uiteenlopende prijzen voor dure medicijnen tegen kanker.

DOOR ONZE REDACTEUR KAREL BERKHOUT

AMSTERDAM. De prijzen voor kankergeneesmiddelen lopen in de rijkste landen van de wereld tientallen procenten uiteen – in enkele gevallen zelfs honderden procenten. De Nederlandse prijzen horen daarbij vaak tot de hoogste in Europa.

Dit blijkt uit twee internationale vergelijkende studies, die vandaag zijn gepubliceerd in het medisch tijdschrift *Lancet Oncology*. Voor zeven van de negen onderzochte kankermiddelen in Europa staat Nederland in de top-3, terwijl Duitsland geregeld de eerste plaats bezet.

„De verschillen in welvaart verklaren niet de prijsverschillen, en ook niet het feit dat het ene land wel en het ander land geen centrale inkoopafspraken met farmaceutische fabrikanten maakt”, zegt Wim van Harten van het Antoni van Leeuwenhoek, die verantwoordelijk is voor een van de studies. Zo heeft de Nederlander gemiddeld hetzelfde inkomen als de Duitser, maar betalen de Nederlandse ziekenhuizen bijvoorbeeld voor het borstkankermiddel pertuzumab wel een kwart meer dan de Duitse.

De verschillen lijken het gevolg van het prijsbeleid van de farmaceutische bedrijven, die een inschatting maken van wat kopers kunnen en willen betalen. „In rijkere landen vragen de bedrijven hogere prijzen”, zegt een woordvoerder van Nefarma, de Nederlandse belangenclub van farmaceuten. „Ook zijn er verschillen in gezondheidssystemen en worden in verschillende landen verschillende kortingen gegeven op de officiële prijs.”

Die kortingen kunnen oplopen tot boven de 50 procent, blijkt uit het onderzoek van Van Harten en collega's in Cambridge, Parijs en Aviano. De onderzoekers vroegen aan kankerziekenhuizen in 15 Europese landen niet alleen de officiële vraagprijzen van de fabrikanten, maar ook de prijzen die ze werkelijk betaalden. Zo kwam aan het licht dat in Italië voor pertuzumab officieel 4.113 euro per dosis wordt betaald, maar in werkelijkheid 2.850. In Nederland ligt de prijs in beide gevallen op 3.000 euro.

Bij de werkelijke prijzen zijn de verschillen tussen de landen veelal sterker dan bij de officiële prijzen. Zo zijn de officiële prijzen voor ipilimumab, een middel voor onder meer melanoom, redelijk vergelijkbaar in Nederland (4.250 euro) en Spanje (4.086 euro). De werkelijke

prijs ligt veel hoger in Nederland (4.144 euro) dan in Spanje (2.338 euro). Mogelijk komt dat doordat Spanje armer is dan Nederland. Wereldwijd kunnen ook de officiële prijzen enorm verschillen, blijkt uit de andere studie. Daarin heeft een Oostenrijkse onderzoekster gekeken naar officiële prijzen in 16 Europese landen plus Australië en Nieuw-Zeeland.

Dure geneesmiddelen worden steeds meer een heet hangijzer in de westerse wereld, doordat uitgaven hiervoor veel sneller toenemen dan de rest van de toch al kostbare zorg. Alleen al in Nederland verschenen afgelopen jaar twee rapporten over dure medicijnen. Onlangs pleitte een commissie van het Zorginstituut ervoor het borstkankermiddel pertuzumab niet zonder meer te vergoeden omdat het jaarlijks meer dan 150.000 euro per patiënt kost.

De prijsverschillen doen vermoeden dat de dure geneesmiddelen goedkoper kunnen. „Bij introductie vertellen fabrikanten meeslepende verhalen over gemaakte kosten en de noodzaak van hoge prijzen. Maar als een middel in een keer voor een grotere groep kan worden voorgeschreven, verlagen ze de prijzen niet”, zegt Van Harten die zich net als zijn Oostenrijkse collega beklagt over het gebrek aan openheid bij de farmaceutische industrie.